

MUSEUS I GÈNERE

Un compromís amb la Història

«Museus i Gènere». Xarxa de Museus d'Història i Monuments de Catalunya

«Museus i gènere», es va crear l'any 2017 dins la Xarxa de Museus d'Història i Monuments de Catalunya, com un observatori de la perspectiva de gènere en els museus i equipaments patrimonials, amb la voluntat d'adequar els nostres relats a la realitat social del segle XXI.

És un treball col·lectiu basat en la cooperació, que es nodreix d'inquietuds, experiències, necessitats, dubtes i reflexions, que ens ha de permetre analitzar i detectar amb esperit crític, el biaix de gènere present en els nostres equipaments, i establir una línia estratègica d'acció i criteris d'actuació.

Objectius

1. **Construir noves narratives**, articulant relats històrics inclusivament basats en el reconeixement de la diversitat.
2. **Introduir i aplicar la perspectiva de gènere en totes les funcions** que ens són pròpies, en les nostres actuacions i en les nostres actituds.
3. **Fomentar noves mirades** en les metodologies i les implementacions museogràfiques.
4. **Sensibilitzar i conscienciar** de la necessitat de crear una societat més justa i igualitària.
5. **Donar visibilitat al nostre compromís** amb la societat i compartir reflexions i experiències.

1. Construir noves narratives, articulant relats històrics inclusius basats en el reconeixement de la diversitat

Accions

- Revisar, analitzar i qüestionar els models socials, els relats i la historiografia tradicionals.
- Interpretar la història des d'una perspectiva de gènere, per reivindicar les dones per a la història.
- Qüestionar la visió masculina, universal i neutra.
- Adoptar l'ús d'un llenguatge inclusiu.

2. Introduir i aplicar la perspectiva de gènere en totes les funcions que ens són pròpies, i en les nostres actuacions i actituds

La perspectiva de gènere ha d'incloure totes les funcions del museu de manera transversal: la documentació, l'exposició, la comunicació, l'educació i mediació, la conservació i restauració, la investigació i l'adquisició.

Acció

- Anàlisi de les funcions i redacció d'una guia amb estratègies viables d'acció i autoavaluació que incorpori directius i criteris, que serveixi per a qualsevol tipus de museu, i que permeti avançar cap a una plena incorporació de la perspectiva de gènere en tots els àmbits dels museus i centres patrimonials.

2. Introduir i aplicar la perspectiva de gènere en totes les funcions que ens són pròpies, i en les nostres actuacions i actituds

Metodologia de treball:

Per cada **funció** s'elabora una **diagnosi** que ha de possibilitar la **formulació de problemes** i plantejar **actuacions concretes**

L'anàlisi es planteja a partir d'un tractament d'interrogació sobre els subjectes i el objectes.

- **Subjectes** a qui va dirigida la incorporació de la perspectiva de gènere: autors/autores, públic real, societat (públic potencial), professionals del centre

2. Introduir i aplicar la perspectiva de gènere en totes les funcions que ens són pròpies, i en les nostres actuacions i actituds

Interrogació sobre els subjectes

Autories: Sobre qui estudiem?

Públic: Quins col·lectius participen en la creació de coneixement i en els processos de treball?

Professionals del museu: qui investiga o es responsable dels processos de creació de coneixement?

- **Objectes o col·leccions:** Com s'estableixen les categories de classificació dels objectes? Quins criteris adoptem a l'hora d'adquirir col·lecció? Quina informació sobre l'objecte es prioritza?

3. Fomentar noves mirades en les metodologies i les implementacions museogràfiques

Accions

- Creació de grups de treball multidisciplinaris garantint la paritat entre membres, en qualsevol dels àmbits d'actuació: creació del coneixement, comissariat d'exposicions, en la programació i el disseny d'exposicions i d'activitats.
- Fer realitat la representació del gènere en:
  - els relats
  - els espais expositius (permanents i temporals)
  - les activitats
  - els objectes, documents, suports audiovisuals, textos...

4. Sensibilitzar i conscienciar de la necessitat de crear una societat més justa i igualitària

L'educació i la formació com una eina imprescindible i essencial en la lluita contra els estereotips i les desigualtats.

Accions

- Ultrapassar la visió androcèntrica de la història i fer paleses les desigualtats que se'n deriven.
- Fer visible la diversitat: els rols de les dones, les identitats de gènere i models de famílies.
- Implementar una coeducació real en l'educació formal i no formal.
- Crear referents en la diversitat.
- Potenciar la perspectiva de gènere en l'acció educativa i cultural.

5. Donar visibilitat al compromís i compartir reflexions i experiències

Acció

- Potenciar l'acció del grup de treball amb una estratègia comunicativa inclusiva que abasti tots els materials que es produeixin.

Manifestos

- 8 de març de 2018, ***Cap a uns museus i uns monuments més inclusius i diversos,***
https://www.mhcat.cat/descobreix_catalunya/manifestos_i_comunicats/manifest_del_grup_de_treball_museus_i_genere_de_la_xarxa_de_museus_d_historia_i_monuments_de_catalunya
- 8 de març de 2020, ***Museus i Gènere, el nostre compromís intacte.***
https://www.mhcat.cat/descobreix_catalunya/manifestos_i_comunicats/museus_i_genere_el_nostre_compromis_intacte

5. Donar visibilitat al compromís i compartir reflexions i experiències

- Establir un programa de formació continua per a les i els professionals de museus i equipaments culturals, per tal d'incloure la perspectiva de gènere en tots els àmbits d'acció.

2018. Cicle de seminaris participatius: ***Museus, Monuments i Gènere. Gabinet de curiositats***, adreçat a les i els professionals de la Xarxa de Museus d'Història i Monuments de Catalunya.

2019. Jornada: ***El gènere, una categoria útil per investigar les col·leccions del museu?*** dedicada a l'aplicació de la perspectiva de gènere sobre les col·leccions, en els àmbits de recerca i adquisició. La jornada estava adreçada a professionals de museus, centres patrimonials i expositius i de la gestió cultural.

5. Donar visibilitat al compromís i compartir reflexions i experiències

2020. Taula rodona: ***Construir nous relats de museu mitjançant l'ús del llenguatge inclusiu***

<https://www.youtube.com/watch?v=qbPD62NVanU&t=970s>

Projectes de futur:

- Publicació en PDF de la relatoria dels seminaris participatius del 2018 junt amb la jornada del 2019.
- Redacció de la guia d'estratègies per l'anàlisi i autoavaluació de la perspectiva de gènere en els museus i equipaments culturals.
- Preparació d'una jornada de presentació de projectes i experiències realitzades per museus i equipaments culturals pel 2022 i d'un col·loqui pel 2023.

Conclusió final

Per tal de fer efectiva la perspectiva de gènere en les nostres institucions culturals, en les actuacions i en les actituds,

Cal:

- **Trencar i superar els models establerts que afavoreixen la desigualtat i generen pràctiques discriminatòries**
- **Analitzar amb esperit crític els nostres equipaments**
- **Formar-nos i participar de manera responsable en el procés educatiu**
- **Comprometre'ns**

Gràcies.

Museus i Gènere. Xarxa de Museus d'Història i Monuments de Catalunya

Membres:

Carme Bergés (Museu de Cervera), Maria Cacheda (Àrea de Monuments i Jaciments de l'ACdPC), Conxita Gil (Museu de Mataró), Gerard Martí (Museu de Cambrils), Sílvia Planas (Museu d'Història de Girona), Margarida Sala (Museu d'Història de Catalunya).

Assessors experts: Liliane Cuesta (Museu Nacional de Ceràmica i Arts Sumptuàries González Martí de València), Ricard Huerta (Universitat de València).

10 de març de 2021